

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/3296.**

Benyújtás dátuma: **2018-10-31 20:54**

Parlex azonosító: **19OR24I10004**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes**

Előadó: **Dr. Palkovics László, innovációért és technológiáért felelős miniszter**

Törvényjavaslat címe: **2018. évi ..... törvény**

A Kormány megtárgyalta és elfogadta az egyes kutatás-fejlesztéssel, valamint szakképzéssel összefüggő törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot, amelyet a Kormány nevében mellékelten benyújtok.

2018. évi ..... törvény

2018. évi ..... törvény

egyres kutatás-fejlesztéssel, valamint szakképzéssel összefüggő törvények módosításáról

1. A Kossuth-díjról és a Széchenyi-díjról szóló 1990. évi XII. törvény módosítása

1. §

A Kossuth-díjról és a Széchenyi-díjról szóló 1990. évi XII. törvény (a továbbiakban: Díj törvény) a következő 3/A. §-sal egészül ki:

„3/A. §

(1) A 65. életévét betöltött Széchenyi-díjjal elismert személy tudományos alkotói járadékban részesíthető.

(2) Nem részesülhet tudományos alkotói járadékban:

- a) a Magyar Művészeti Akadémiáról szóló törvény szerint művészeti járadékban részesülő vagy arra jogosult személy,
- b) a Magyar Tudományos Akadémia, vagy a Magyar Művészeti Akadémia rendes vagy levelező tagja,
- c) aki a tudományos alkotói járadék megállapítását megalapozó elismerésről lemondott, vagy
- d) akitől a tudományos alkotói járadék megállapítását megalapozó elismerést visszavonták.

(3) A tudományos alkotói járadék fedezetét a Magyar Tudományos Akadémia költségvetésében kell biztosítani.

(4) A tudományos alkotói járadék havi mértéke az öregségi teljes nyugdíj jogszabályban meghatározott legkisebb összegének 425%-a.

(5) A tudományos alkotói járadék élethosszig tartó juttatás.”

2. §

A Díj törvény 7/A. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Díj adományozásával, illetve visszavonásával kapcsolatos eljárás lefolytatásához szükséges adatok biztosítása céljából a díjazási javaslat előkészítéséért felelős szerv és az előterjesztő részére, továbbá a tudományos alkotói járadék folyósításához szükséges adatok ellenőrzése céljából a tudományos alkotói járadék folyósításáért felelős szerv részére az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásból adat továbbítható. A köztársasági elnök, illetve hivatalának köztisztviselője a nyilvántartásba jogosult betekinteni.”

3. §

A Díj törvény a következő 7/B. §-al egészül ki:

„7/B. §

(1) A tudományos alkotói járadék folyósítását a Magyar Tudományos Akadémia közfeladatként a Magyar Tudományos Akadémia Titkársága (a továbbiakban: Titkárság) útján, külön jogszabályban meghatározott eljárásban végzi.

(2) A Titkárság a tudományos alkotói járadék folyósításával kapcsolatban kezeli a Széchenyi-díjban részesített személy

- a) természetes személyazonosító adatait,
- b) állampolgárságát,
- c) állandó lakcímét,
- d) tartózkodási helyét,
- e) telefonszámát,
- f) elektronikus levélcímét
- g) banki folyószámlaszámát,
- h) elismerésben részesülésének időpontját,
- i) 7/A. § (1) bekezdés szerinti egyéb adatait.”

4. §

A Díj törvény 8. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki

„(4) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a tudományos alkotói járadék igénylésének és folyósításának részletes szabályait rendeletben megállapítsa.”

2. A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény módosítása

5. §

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény (a továbbiakban: Szt.) 2. §-a a következő 53. és 54. ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában:)

„53. zárt rendszerű elektronikus távoktatás: elméleti képzési ismeretanyag oktatását digitális tananyag formájában informatikai hálózaton (Internet, intranet) keresztül zárt rendszerű távoktatási képzésmenedzsment rendszerrel megvalósító távoktatási forma, ahol az oktató, az oktatásszervező és a tanuló vagy a képzésben résztvevő közös kommunikációs eszköze a számítógép és az informatikai hálózat, továbbá a zárt rendszerű távoktatási képzésmenedzsment rendszer;

54. zárt rendszerű távoktatási képzésmenedzsment rendszer: a tanuló vagy a képzésben résztvevő képzését tervező, szervező és ellenőrző, a képzéshez szükséges digitális tananyagot valamint kiegészítő ismeretanyagot a képzési program szerint számára eljuttató (web böngészőben megjelenítő), minősített és tanúsított zárt informatikai rendszer, mely a képzésszervezésen túl adatbázisában manipulálhatatlanul rögzíti és értékeli – valamint a felnőttképzési, szakképzési és

köznevelési regisztrációs és tanulmányi alaprendszer számára közvetíti – a tanuló vagy a képzésben résztvevő képzési programban rögzített előrehaladását, ellenőrző kérésekre adott válaszait, eredményeit, tevékenységét és végrehajtja – a tanuló vagy a képzésben résztvevő teljesítményének értékelése alapján – a képzési program szerint lehetséges navigációs kéréseit.”

6. §

Az Szt. 4/A. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az állami felsőoktatási intézmény által fenntartott köznevelési intézmény a szakképesítésért felelős miniszter hozzájárulásával folytathat államilag támogatott iskolai rendszerű szakképzést.”

7. §

(1) Az Szt. 4/B. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A felsőoktatási intézmény, valamint a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter engedélyével a szakképzési centrum az ágazati képző központban részesedést szerezhet. A felsőoktatási intézményben, szakképzési centrumban magasabb vezetői és vezetői megbízással rendelkező személy és e személy hozzátartozója nem lehet a részesedéssel érintett ágazati képző központ vezető tisztségviselője, könyvvizsgálója és felügyelő bizottsági tagja.”

(2) Az Szt. 4/B. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A szakképzési centrum első számú felelős vezetője és képviselője a főigazgató, aki eljár és dönt mindazokban az ügyekben, amelyeket jogszabály vagy a szervezeti és működési szabályzat nem utal más személy vagy testület hatáskörébe. A kancellár a szakképzési centrum vezetőjeként és képviselőjeként jár el a 4/D. § (2) bekezdés a)-f) pontjában meghatározott feladatai tekintetében. A főigazgató a kancellár döntésével vagy intézkedésével szemben, illetve intézkedésének elmulasztása esetén a fenntartóhoz intézett kifogással élhet.”

(3) Az Szt. 4/B. §-a a következő (5a)-(5d) bekezdéssel egészül ki:

„(5a) A főigazgató a szakképzési centrum alaptevékenységnek megfelelő működéséért felelős. Ennek keretében gyakorolja a pedagógusok, a szakmai tárgyat oktatók, a nevelő, oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottak és a pedagógiai szakmai munka koordinációját végző dolgozók tekintetében a 4/C. § (4) bekezdésében a főigazgató számára meghatározott munkáltatói jogokat, valamint a megbízási jogviszonnyal kapcsolatos, a megbízót megillető jogosultságokat.

(5b) A főigazgató az (5a) bekezdésben meghatározott foglalkoztatottak illetményének, illetve megbízási díjának megállapítására a kancellár egyetértésével jogosult.

(5c) A főigazgató helyettese a szakmai főigazgató-helyettes. A szakképzési centrum tagintézménye élén igazgató áll, akinek helyettese igazgató-helyettesi megbízást kap. A főigazgatót a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter, a szakmai főigazgató-helyettest a szakképzési centrum

főigazgatója nevezi ki. A szakképzési centrum főigazgatójának és szakmai főigazgató-helyettesének az nevezhető ki, aki a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározott feltételeken túl legalább hároméves szakképzési vezetői gyakorlattal vagy legalább hároméves szakképzési intézményfenntartói vagy szakképzési igazgatási, közigazgatási tapasztalattal rendelkezik.

(5d) A szakképzési centrum gazdasági vezetőjét a kancellár nevezi ki és menti fel.”

8. §

Az Szt. a következő 4/D. §-sal egészül ki:

„4/D. §

(1) A szakképzési centrum működtetését a (2) bekezdésben meghatározottak szerint a kancellár végzi. A kancellár kinevezésére, felmentésére a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter jogosult. A kancellár a szakképzési centrummal áll közalkalmazotti jogviszonyban, felette a munkáltatói jogokat – a kinevezés és a felmentés kivételével – az állami szakképzési és felnőttképzési szerv vezetője gyakorolja.

(2) A kancellár

- a) felel a szakképzési centrum gazdasági, pénzügyi, kontrolling, számviteli, munkaügyi, jogi, igazgatási, informatikai tevékenységéért, az intézmény vagyongazdálkodásáért, ideértve a műszaki, létesítményhasznosítási, üzemeltetési, logisztikai, szolgáltatási, beszerzési és közbeszerzési ügyeket is, irányítja e területen a működést,
- b) felel a gazdálkodási, valamint az a) pontban meghatározott területek tekintetében a szükséges intézkedések és javaslatok előkészítéséért, ennek keretében egyetértési jogot gyakorol a főigazgatónak az intézmény gazdálkodását, szervezetét, működését érintő gazdasági következménnyel járó döntései és intézkedései tekintetében, az egyetértés e döntések érvényességének, illetve hatálybalépésének feltétele,
- c) a szakképzési centrum rendelkezésére álló források felhasználásával gondoskodik annak feltételeiről, hogy az intézmény gazdálkodása az alapfeladatok ellátását biztosítsa,
- d) gyakorolja a szakképzési centrumot megillető tulajdonosi jogokat azon gazdasági társaságokban, gazdálkodó szervezetekben, ahol a szakképzési centrum részesedéssel rendelkezik,
- e) a pedagógusok, a szakmai tárgyat oktatók és a nevelő, oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben dolgozók, valamint a pedagógiai szakmai munka koordinációját végző dolgozók kivételével munkáltatói jogkört gyakorol a szakképzési centrumban foglalkoztatott alkalmazottak felett, valamint gondoskodik a jogszabályoknak megfelelő pénzügyi-szakmai kompetencia biztosításáról,
- f) gondoskodik a gazdasági vezetői feladatok ellátásáról,
- g) feladatai ellátása során a főigazgató tekintetében fennálló együttműködési, tájékoztatási kötelezettségének köteles eleget tenni.

(3) Kancellári kinevezést az kaphat, illetve a kancellári kinevezés azzal tartható fenn, aki

- a) köznevelési intézményben, felsőoktatási intézményben, gazdasági társaságban, vagy a központi vagy területi közigazgatásban szerzett legalább hároméves vezetői gyakorlattal, és
  - b) felsőfokú végzettséggel
- rendelkezik.

(4) A kancellár akadályoztatása, érintettsége esetén a kancellár helyetteseként a szervezeti és működési szabályzatban kijelölt vezető jogosult eljárni. A kancellári tisztség betöltetlenségének ideje alatt a kancellári feladatokat a főigazgató látja el.”

9. §

Az Szt. 6. § (3) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az OKJ-ban kell meghatározni)

„d) annak a megjelölését, hogy a szakképesítés a nappali, az esti, a levelező, a távoktatás, a zárt rendszerű elektronikus távoktatás, vagy egyéb sajátos munkarend szerinti képzésben oktatható,”

10. §

Az Szt. 74. § (1) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az állami szakképzési és felnőttképzési szerv]

„e) működteti a szakképzési centrumok pedagógiai-szakmai tevékenységét, valamint a zárt rendszerű képzésmenedzsment rendszert kiszolgáló egységes elektronikus felnőttképzési, szakképzési és köznevelési regisztrációs és tanulmányi alaprendszert,”

11. §

Az Szt. „55. Átmeneti rendelkezések” alcíme a következő 92/F. §-sal egészül ki:

„92/F. §

(1) A kancellár megbízását követő hatvan napon belül a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter a változó szervezeti és működési rend kialakítása céljából a szakképzési centrum főigazgatói megbízására nyilvános pályázatot ír ki.

(2) A kancellár megbízásával egyidejűleg a szakképzési centrum gazdasági főigazgató-helyettesének magasabb vezetői megbízása vezetői megbízássá alakul át. A kancellár megbízását követő legfeljebb hatvan napon belül dönt a gazdasági vezető megbízásának fenntartásáról vagy annak visszavonásáról.

(3) A szakképzési centrum főigazgatója és gazdasági vezetője a kancellár megbízását követő tíz munkanapon belül jegyzőkönyv felvétele mellett személyesen adja át az e törvényben a kancellár feladatköröként meghatározott területek feladat- és hatáskörének gyakorlását, továbbá az általa vezetett érintett szervezeti egységet a kancellárnak.

(4) A kancellár a megbízását követő hatvan napon belül köteles javaslatot tenni a szakképzési centrum szervezeti és működési szabályzatának módosítására.”

12. §

Az Szt.

a) 4/B. § (6) bekezdésében a „munkáltató” szövegrész helyébe a „főigazgató”,

b) 4/C. § (6) bekezdésében az „a szakképzési centrum feletti fenntartói jog gyakorlásában az állami szakképzési és felnőttképzési szerv kijelöléséről szóló kormányrendeletben foglaltak szerint vesz részt.” szövegrész helyébe az „a szakképzési centrum felett – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 9. § a), c)-d) és j) pontjában meghatározott irányítási hatáskörök kivételével – az állami szakképzési és felnőttképzési szerv kijelöléséről szóló kormányrendeletben foglaltak szerint gyakorolja az irányító szervei hatásköröket és a jogszabályban meghatározott más fenntartói jogokat.”

szöveg lép.

13. §

Hatályát veszti az Szt. 34/A. § (2) bekezdése.

3. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosítása

14. §

Hatályát veszti a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 68. § (2) bekezdésében a „szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter által fenntartott” szövegrész.

4. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény módosítása

15. §

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 86. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Ha az állami felsőoktatási intézmény bármilyen jogcímen vagyont szerez, annak tulajdonjoga – az intézményi társaságot, a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló törvény) 30. §-a szerinti szellemi alkotáshoz fűződő jogokat, valamint a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló törvény 34. § szerinti szellemi alkotás hasznosítására létrejövő hasznosító vállalkozás részesedését ide nem értve – az államot illeti meg, azonban arra a felsőoktatási intézménnyel határozatlan időre szóló vagyonekezelői szerződést kell kötni.”

16. §

(1) Az Nftv. 88. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az üzemeltetéssel, szervezéssel összefüggő tevékenységet és a (6) bekezdésben foglaltakat ide nem értve nem hozható létre intézményi társaság a felsőoktatási intézmény 2. § (1) bekezdésében meghatározott alaptevékenységének ellátására. Az intézményi társaság – a tudományos kutatásról,

fejlesztésről és innovációról szóló törvény 30-35. §-ában foglalt kivétellel – kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységet nem végezhet.”

(2) Az Nftv. 88. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Ha a felsőoktatási intézmény szellemi alkotáshoz fűződő jogok jogosultja, a szellemi alkotás hasznosítása céljából intézményi társaságot hozhat létre, továbbá – az egyéb értékesítési módok mellett – a szellemi alkotást magában foglaló, illetve arra épülő tárgyi eszközt, illetve a szellemi alkotáshoz fűződő vagyoni jogokat, ha pedig az adott szellemi alkotáshoz fűződő vagyoni jog nem ruházható át, a jogszabály által megengedett legszélesebb terjedelmű felhasználási jogot nem pénzbeli hozzájárulásként az intézményi társaság rendelkezésére bocsáthatja. A szellemi alkotás hasznosítására létrehozott, illetve működtetett intézményi társaságra egyebekben a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló törvényt kell alkalmazni.”

17. §

Hatályát veszti az Nftv. 117/C. §-a.

5. A tudományos kutatásról, fejlesztésről és az innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény módosítása

18. §

(1) A tudományos kutatásról, fejlesztésről és az innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: KFI tv.) 3. § 4. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában)

„4. hasznosító vállalkozás: költségvetési kutatóhelyen létrejött szellemi alkotás hasznosítása céljából alapított gazdasági társaság, amely nem pénzbeli hozzájárulásként rendelkezésre bocsátás, átruházás vagy hasznosítási szerződés alapján vált a költségvetési kutatóhelyen létrehozott szellemi alkotáshoz fűződő jogok jogosultjává vagy hasznosítójává.”

(2) A KFI tv. 3. § 20. és 21. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában)

„20. szellemi tulajdon: a szellemi alkotásokra és egyes teljesítményekre, az árujelzőkre (védjegyek és földrajzi árujelzők) a szerzői jogi és iparjogvédelmi törvényben, a védett ismeretekre nézve az üzleti titok védelméről szóló törvényben, továbbá az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban és nemzetközi egyezmények által biztosított jogi oltalom,

21. szellemi alkotás: az az alkotás, illetve műszaki megoldás, amely alkalmas arra, hogy iparjogvédelmi oltalom (szabadalom, használati mintaoltalom, növényfajta-oltalom, formatervezési mintaoltalom, topográfiaoltalom) tárgyát képezze, vagy amely jogszabály erejénél fogva szerzői jogi védelem alatt áll, ideértve az üzleti titok védelméről szóló törvény által oltalomban részesített védett ismeretet is,”

19. §

A KFI tv. 30. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„30. §

A költségvetési kutatóhelynek minősülő központi költségvetési szervre jogszabály erejénél fogva átszálló, illetve az általa ellenérték fejében vagy ingyenesen szerzett szellemi alkotásokhoz fűződő jogok, valamint a szellemi alkotás hasznosítására létrejövő, a 34. § szerinti hasznosító vállalkozás részesedése – az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 2. § (2) bekezdésétől eltérően – az adott, kutatóhelynek minősülő központi költségvetési szervet illetik.”

20. §

A KFI tv. 34. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„34. §

(1) A költségvetési kutatóhely a szellemi alkotást a szellemitulajdon-kezelési szabályzatában foglaltak szerint hasznosíthatja vagy értékesítheti.

(2) Költségvetési kutatóhely által alapított vagy részesedésével működő hasznosító vállalkozásra a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény szerinti intézményi társaságra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(3) A költségvetési kutatóhely évente jelentést készít az irányítószerve részére arról, hogy a szellemitulajdon-kezelési szabályzatában rögzítettekkel összhangban hogyan valósultak meg a kutatóhelyen létrehozott szellemi alkotásokra vonatkozó hasznosítási célok.”

21. §

A KFI tv. 47. §-a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) E törvénynek az egyes kutatás-fejlesztéssel, valamint szakképzéssel összefüggő törvények módosításáról szóló 2018. évi ... törvénnyel (a továbbiakban Módtv.) megállapított 30. §-át a Módtv. hatálybalépése előtt a költségvetési kutatóhelynek minősülő központi költségvetési szervnél létrehozott, továbbá a rá jogszabály erejénél fogva átszálló, illetve általa ellenérték fejében vagy ingyenesen szerzett szellemi alkotáshoz fűződő jogokra, valamint a hasznosító vállalkozásban szerzett részesedésre is alkalmazni kell.”

22. §

A KFI tv. 43. § (2) bekezdésében az „- az adópolitikáért felelős miniszterrel és az NKFI Hivatal elnökével egyetértésben, az SZTNH elnöke véleményének kikérésével -” szövegrész helyébe az „- az adópolitikáért felelős miniszter egyetértésével és az SZTNH elnöke véleményének kikérésével -” szöveg lép.

6. Záró rendelkezések

23. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

(2) A 5-13. § 2019. január 1-jén lép hatályba.

Általános indokolás

A Kossuth-díjról és a Széchenyi-díjról szóló 1990. évi XII. törvény 1. §-a alapján „Kossuth-díj vagy Széchenyi-díj (a továbbiakban együtt: Díj) adományozható annak, aki a tudományok, a műszaki alkotások, a kutatás, a műszaki fejlesztés, a kulturális és művészeti alkotások, a gyógyítás, az oktatás-nevelés terén kivételesen magas színvonalú, példaértékű, nemzetközileg is elismert eredményt ért el.”

A tudományos alkotói járadék a művészjáradéokra vonatkozó eljárási szabályok és jogosultsági feltételrendszer részben analóg alkalmazásával kerülne szabályozásra a Kossuth-díjról és a Széchenyi-díjról szóló 1990. évi XII. törvény megfelelő módosításával. A járadék megállapítására és folyósítására vonatkozó legfontosabb szabályok új önálló kormányrendeletben helyezendők el. Az MTA a járadékkal kapcsolatos feladatait közfeladatként, a kormányrendeletben rögzítettek szerint, de a sajátos akadémiai eljárási rendben látja el. A tudományos alkotói járadék forrását a Magyar Tudományos Akadémia költségvetésében kell megtervezni.

A tervezett havi járadék összege a művészjáradék mindenkor havi mértékével megegyező összeg, az öregségi teljes nyugdíj jogszabályban meghatározott legkisebb összegének – a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet 11. §-ában meghatározott 28.500 forintnak – a 425%-a; a 2018. január 1-jén hatályos szabályozás szerint 121.125 forint/hó.

A törvényjavaslat (a továbbiakban: javaslat) egyik legfontosabb eleme a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény (a továbbiakban: Szt.) módosításának gerincét alkotó kancelláriarendszer szakképzési centrumokban történő bevezetése a felsőoktatási intézményekben már jól működő intézmény mintájára. A hatályos Szt. rendelkezések szerint a szakképzési centrumok élén egyszemélyi felelős vezetőként és képviselőként a főigazgatók állnak, gyakorolják mindazokat a hatásköröket, melyek a szervezeti és működési szabályzat és a gazdálkodási szabályzat alapján nem a tagintézmény igazgatóit illetik meg, munkájukat szakmai és gazdasági főigazgató helyettesek segítik.

A szakképzési centrum jelenlegi vezetési rendszerének kialakításakor a centrumok alaptevékenységének – szakképzési feladatának – megfelelő ellátása volt a cél. Ugyanakkor bebizonyosodott, hogy legalább ugyanilyen fontos az intézmények felelős, átlátható és professzionális gazdálkodásának biztosítása, működtetése, mely leginkább az erre a feladatra kiválasztott, felkészült a szakképzési területért felelős miniszter által kinevezett kancellárokon keresztül valósítható meg. A szakképzési centrumokban bevezetésre kerülő kancellári rendszer garanciát jelent ezen intézményekben a közpénzekkel való felelős, hatékony és elszámoltatható gazdálkodás megvalósítása érdekében.

A kancellár nem egy megerősített jogkörökkel rendelkező gazdasági igazgató – ezt a vezetői

pozíciót a tervezet megtartani rendeli –, hanem az intézmény működtetéséért felelős felsővezető menedzser, mely jellemző a kancellári pozíció betöltéséhez szükséges jogszabályi feltételeknél is tetten érhető. Ennek megfelelően a javaslatban világosan elkülönülnek egymástól a szakképzési centrum főigazgatójának – mint az intézmény alaptevékenységért felelős vezetőjének -, valamint a kancellárnak, mint a jogszabályoknak megfelelő pénzügyi-szakmai kompetencia biztosításáért felelős vezetőnek a jogkörei.

A javaslat további célja, hogy

- szélesebb körben tegye lehetővé a felsőoktatási intézmény által fenntartott szakképző iskolák számára az államilag támogatott iskolai rendszerű szakképzésben való részvételt,

- a különböző képzési kapacitások összehangolásával (ideértve az iskolai tanműhelyt is) a duális gyakorlati oktatás jobb minőségben, hatékonyabban megvalósulhasson, melynek egyik legegyszerűbb módja a szakképzési centrumnak, valamint a felsőoktatási intézményeknek a tervezett ágazati képző központokkal történő együttműködése keretében az azokban való részesedésszerzés lehetőségének törvényi szinten való biztosítása,

- elősegítse a Magyarország Digitális Oktatási Stratégiája megvalósítását, a tanulók, valamint a felnőttképzésben résztvevők digitális kompetenciáinak fejlesztését a zárt rendszerű elektronikus távoktatás, illetve a zárt rendszerű távoktatási képzésmenedzsment rendszer (Learning Management System: LMS) lehetőségének bevezetésével, hogy a modern kor kihívásaihoz igazodóan a szakképzésben is bővíthessen az infokommunikációs rendszerek alkalmazása,

- magasabb szabályozási szintre kerüljön az állami szakképzési és felnőttképzési szerv szakképzési centrumokkal kapcsolatos fenntartói jogosítványainak biztosítása,

- megszüntesse a nem állami fenntartót érintő, az általa fenntartott szakképző iskolában folyó felnőttoktatás létszáma vonatkozó korlátozást,

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) technikai jellegű módosításával a szabályozás igazodjon a hatályos rendelkezésekhez.

A javaslat a tudományos kutatásról, fejlesztésről és az innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: KFI tv.) jelenleg hatályos 30. §-a értelmében a központi költségvetési szervnek minősülő kutatóhelynél keletkező, továbbá az általa ellenérték fejében vagy ingyenesen megszerzett szellemi alkotásokhoz fűződő jogok az államot illetik meg azzal, hogy az állam nevében és képviselőjében a tulajdonosi jogokat vagyonekezelőként a központi költségvetési szervnek minősülő költségvetési kutatóhely gyakorolja.

Ez a rendelkezés a kutatás-fejlesztésről és a technológiai innovációról szóló 2004. évi CXXXIV. törvény (a továbbiakban: Innovációs törvény) 2014. december 31-ig hatályos azon rendelkezéseit váltotta fel, amelyek alapján a szellemi alkotáshoz fűződő jogok – az állami

vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 2. § (2) bekezdésében foglaltaktól eltérően – az adott, kutatóhelynek minősülő központi költségvetési szervet illették meg.

A szellemi alkotáshoz fűződő jogok jellege alapvetően eltér más vagyonelemekétől, és prioritást kell, hogy élvezzen a kutatóhelyeken – adott esetben vállalati együttműködő partnerekkel közösen – létrehozott szellemi alkotások gazdasági hasznosítása. Megfelelő hasznosítás nélkül nincs esély a kutatás-fejlesztési ráfordítások megtérülésére. A jelenlegi szabályozás számos jogi nehézséget okoz, és nem áll összhangban sem a szellemi alkotások természetével, sem pedig az állam innovációs célkitűzéseivel.

Az Innovációs törvény eredeti szövege még kincstári vagyoni körben tartotta a szellemi tulajdonjogokat. Mindazonáltal ez a szabályozás nem kedvezett a kutatóhelyeken létrejött szellemi alkotások hasznosításának. A szellemi alkotáshoz fűződő jogok kincstári vagyonkörbe tartozása számos gyakorlati nehézséget okozott, mivel nem állt összhangban sem a szellemi alkotások természetével, sem pedig az állam innovációs célkitűzéseivel. Mivel kincstári vagyont értékesíteni vagy azt megterhelni bizonyos feltételek mellett kizárólag a központi állami szervek voltak jogosultak, és ellenérték nélkül még ők sem mondhattak le róla, ez ellehetlenítette volna a kutatóhelyeket mind a szolgálati találmányokkal kapcsolatos joggyakorlás, mind az együttműködésben végzett kutatás-fejlesztési tevékenység tekintetében. A kutatási (konzorciumi) szerződésben a szellemi alkotások sorsáról előre szokás rendelkezni, amikor még nem feltétlenül ismert a projekt eredményeként keletkező szellemi tulajdon értéke, így ennek a szabályozásnak a hatálya alatt előfordulhatott, hogy a kutatóhely jogi szempontból érvényesen nem járulhatott hozzá az átruházáshoz. A kutatóhelyek presztízsét is hátrányosan befolyásolta ez a rendelkezés, hiszen az intézmény nem tudta garantálni, hogy a hasznosító partnerekkel történő tárgyalások során kialakult feltételeket a kincstári vagyonért felelős szerv is jóváhagyja. Erre a problémakörre jelentett megoldást a 2007-ben megjelent törvénymódosítás, amely 2014. december 31-ig volt hatályos.

A 2015. január 1-jén hatályba lépett KFI tv. új szabályozása azonban ismételten állami vagyonkörbe helyezte a kutatóhelyeken keletkező szellemi alkotásokat, melynek következtében a fentiekben vázolt problémák egy részével újra szembesülniük kell az állami egyetemnek és kutatóintézeteknek. Magához a KFI tv. 30. §-hoz fűzött indokolás szerint a törvény az innovációs közfinanszírozású támogatások egyik lényeges rendezőelveként fogalmazza meg, hogy azok a kutatás-fejlesztés teljes tevékenységi körén belül a gazdaságban és a társadalmi élet egyéb területein hasznosuló kutatás-fejlesztési tevékenység támogatását és ösztönzését, a kutatási eredmények hasznosítását, ezáltal az innováció előmozdítását szolgálják. Mindazonáltal a szabályozás a szellemi alkotások állami vagyonkörbe helyezése révén akadályt jelent a kutatási eredmények gyors és hatékony hasznosítását.

A KFI tv. a kutatóhelyeket tulajdonosi joggyakorlóként jelöli meg, azaz a szellemi alkotással a kutatóhely maga gazdálkodik, viszont mégiscsak az állami vagyonnal kapcsolatos háttérszabályokat kell rá alkalmazni. Az állami vagyonról szóló törvény szerint az állami vagyon

hasznosítására kötött szerződések elsődleges célja az állami vagyon hatékony működtetése, állagának védelme, értékének megőrzése, illetve gyarapítása, az állami és közfeladatok ellátásának elősegítése. Ezek a célok alapvetően az állami vagyon megőrzését szolgálják, ezért nem állnak összhangban a közfinanszírozású kutatóintézetekben létrejött kutatási eredmények hasznosítására irányuló gyakorlattal, ahol a fő cél a szellemi alkotás mihamarabbi hasznosításba adásba. A szellemi tulajdon egyik legfontosabb sajátossága az időben korlátozott jellege. A kutatóhelyeken létrejövő találmányok tipikusan szabadalmi oltalommal védhetőek meg az illetéktelenek általi kiaknázástól. A találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Szabadalmi tv.) értelmében a szabadalmi oltalom a bejelentés napjától számított húsz évig tart, azonban a fenntartási díj meg nem fizetése, az oltalom megsemmisítése vagy az arról való lemondás esetén az oltalom hamarabb is megszűnhet. A hasznosítás szempontjából megközelítve megállapítható, hogy az Szabadalmi tv. a szabadalom jogosultjának kizárólagos hasznosítási jogot biztosít. E kizárólagos jogosultsághoz ugyanakkor egy hasznosítási kötelezettség is társul. Amennyiben a szabadalmas meghatározott időn belül nem gondoskodik a találmány hasznosításáról, illetve másnak sem ad hasznosítási engedélyt, akkor – egyéb körülmények teljesülése esetén – az ezt kérelmező számára a hasznosításra vonatkozó kényszerengedélyt kell adni. Ugyanakkor egy közfinanszírozású kutatóhely a szellemi alkotások jellegéből és a kutatóhely elsődleges feladataiból következően meglehetősen ritkán hasznosítja a találmányokat saját szervezeti keretein belül, azokat többnyire átruházza vagy azok hasznosítására engedélyt ad.

Érdemes megjegyezni azt is, hogy a szellemi tulajdon átszállása tekintetében az iparjogvédelmi és szerzői jogi törvények számos különös rendelkezést tartalmaznak. A szellemi alkotáshoz fűződő jogok főszabályként a szellemi alkotást létrehozó személyt (pl. az Szabadalmi tv. szerint a szabadalomhoz való jog a feltalálót) illetik meg. A szellemi alkotásokhoz kapcsolódó jogok közül az átruházhatóak a közfinanszírozású kutatóhelyekre szállhatnak át valamely jogügylet eredményeként, illetve jogszabály erejénél fogva, bár tipikusnak inkább az utóbbi nevezhető. A kutatóhelyeken a legtipikusabb eset a szolgálati találmány [Szabadalmi tv. 9. § (1)], amelynek lényege, hogy munkaköri kötelezettség alapján dolgoz ki a feltaláló a találmány tárgykörébe eső megoldásokat. A szolgálati találmány esetében a szabadalom a feltaláló jogutódlaként a munkáltatót illeti meg [Szabadalmi tv. 10. § (1)].

A fenti *ex lege* jogutódlással a közfinanszírozású kutatóhely azonban csak egy korlátozott rendelkezési jogosultságot szerez a szellemi tulajdon vonatkozásában. Az Szabadalmi tv. 12. §-ának (1) bekezdése értelmében a munkáltató a szolgálati találmány ismertetésének átvételét követő ésszerű időn belül köteles szabadalmi bejelentést tenni; köteles továbbá az általában elvárható gondossággal eljárni a szabadalom megszerzése érdekében. Ugyanezen § (4) bekezdése pedig kimondja, hogy szolgálati találmány esetén a munkáltató a szabadalom megadását kizáró eljárási cselekmény vagy szándékos mulasztás előtt köteles felajánlani a feltalálónak a szabadalmi igény ingyenes átruházását, az alkalmazotti találmány[1] tekintetében érvényesülő hasznosítási jog kikötésével vagy anélkül. Az Szabadalmi tv. e rendelkezésének gyakorlati következménye, hogy a szellemi alkotáshoz fűződő jogok már ezen a ponton

kikerülhetnek az állami vagyoni körből.

A nemzeti és állami vagyona vonatkozó szabályok nem segítik elő a kutatási eredmények hasznosítását és nem tükrözik a korai fázisú technológiák piacra vitelében rejlő kockázatokat. A hazai innováció előmozdítása, azaz a közfinanszírozású egyetemeken és akadémiai kutatóintézetekben létrehozott kutatási eredmények hasznosítása és azok piaci terméké, szolgáltatássá fejlesztésének hatékony szabályozási környezetben megvalósuló elősegítése nagyobb prioritással rendelkezik, mint a szellemi alkotások állami vagyonkörben tartása.

A vagyonkezelői jog önmagában nem biztosítja a kutatóhelyek számára a szükséges cselekvési szabadságot a szolgálati és alkalmazotti találmányokkal kapcsolatos joggyakorlás vagy éppen a kutatás-fejlesztési projekteknél a konzorcium partnerekkel való együttműködés tekintetében.

Az állami vagyona vonatkozó szabályok jelenleg számos akadályt gördítenek az egyetemi hasznosítási törekvések elé. Az iparjogvédelmi oltalom megszerzésének megindítását követően nagyon rövid idő áll rendelkezésre a további befektetéseket vállaló partner megtalálására és a hasznosítási konstrukció komplex feltételrendszerének letárgyalására, így nem életszerűek a versenyztetési és engedélyezési eljárások (pl. az előzetes független szakértői értékbécslés, illetve a nyilvános pályázat kiírására irányuló összetett szabályrendszer). A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény emellett a hasznosítási szerződés időbeli hatályát is korlátozza, így a hasznosításra irányuló szerződés vagy határozatlan, vagy legfeljebb 15 éves határozott időre köthető, amely időszak egy alkalommal legfeljebb 5 évvel meghosszabbítható. A 15 éves szerződéskötési időtartam rugalmatlan, mivel nincs fedésben a szabadalom maximális oltalmi idejével (20 év). A hasznosító partner számára kockázatot jelent, hogy a szabadalmi oltalom utolsó éveiben fennmarad-e a hasznosítási joga. De a szerzői jogi művek (pl. szoftver) esetében ennél sokkal hosszabb az oltalmi idő, a know-how viszonylatában pedig nem is értelmezhető az oltalmi idő lejártja. További korlátozások vonatkoznak az együttműködő partnerre (átlátható szervezet vagy természetes személyek). Egy-egy világszínvonalú kutatási eredmény hasznosításához számos szektorban (pl. gyógyszeripar, biotechnológia) piacvezető, tőkeerős külföldi vállalkozás bevonása szükséges, ami nem lehetséges, ha az átlátható szervezetekre korlátozzuk a partnerek körét, hiszen így számos külföldi vállalatot kizárunk. Ráadásul a hasznosító félnek azt is vállalnia kell, hogy a hasznosításban – a hasznosítóval közvetlen vagy közvetett módon jogviszonyban álló harmadik félként – kizárólag természetes személyek vagy átlátható szervezetek vesznek részt, ami szintén nem várható el egy olyan szervezettől, amely jelentős befektetést vállal a hasznosítás érdekében.

Figyelemmel kell lenni arra a gyakorlati tényre is, hogy a hasznosító partnerek nem pusztán haszonélvezői a kutatóintézetben keletkezett szellemi alkotásnak: sokszor jelentős, az állami vagyonból történő ráfordításnál nagyságrendekkel nagyobb befektetés szükséges ahhoz, hogy egy termék vagy szolgáltatás megjelenjen a piacon.

Az akadályok felsorolása nem teljes körű, a nemzeti és állami vagyonról szóló törvényekben és a

kapcsolódó háttérjogszabályokban további olyan rendelkezések lehettek fel, melyeket kedvezőtlennek ítélt meg a hazai technológiatranszfer közösség.

Az innováció támogatása mint állami feladat – amely feltételezi a piaci hasznosítást is – elsőbbséget kell, hogy élvezzen a mindenáron az állami tulajdonosi körben tartással szemben. Az állami vagyon hasznosulásához fűződő közérdek sokkal inkább megóvható olyan szellemi tulajdon-kezelési szabályzatok elfogadása útján, amelyek elkészítését a szellemi tulajdon-kezelési szabályzatok módszertani útmutatója is elő kívánja segíteni. Emellett a szellemi tulajdon korszerű menedzseléséhez szükséges személyi és infrastrukturális feltételek is rendelkezésre állnak, hiszen a legnagyobb egyetemek önálló szakmai csapattal rendelkeznek a tudástranszfer tevékenységek ellátására. A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala erős szakmai kapcsolatot épített ki ezekkel a szervezeti egységekkel, továbbá szaktanácsadással, illetve képzésekkel támogatja a közfinanszírozású kutatóhelyek szellemi tulajdon-védelmi tevékenységét.

Mindezen túlmenően az állam, mint fenntartó érdekeit képviselő a kancellári rendszer bevezetése a felsőoktatási intézményekben szintén abba az irányba mutató lépés volt, hogy az egyetemek a gazdálkodásukban nagyobb döntési szabadságot nyerhessenek, egyidejűleg megőrizve annak lehetőségét, hogy az állami érdekek ne szenvedhessenek semmilyen módon hátrányt.

A módosítás megoldási javaslatot fogalmaz meg a költségvetési kutatóhelyeken létrehozott szellemi alkotások jogi helyzetének újraszabályozása tekintetében. Ezzel egyidejűleg a hasznosító vállalkozások jogszabályi meghatározását is rendezni kell annak érdekében, hogy ilyen vállalkozások valóban működni tudjanak a hazai egyetemek és egyéb kutatóintézetek mellett. A hatályos szabályozási környezet ugyanis nem kedvez ezek létrehozatalának, így számuk jelenleg elenyésző.

Az innovációs ökoszisztéma javítása érdekében a tervezet az OECD definíció alapulvételével épít az Nftv. intézményi társaság definíciójára. Ennek további előnye mellett, hogy az intézményi társaság gazdálkodásának figyelemmel kísérésére már adottak a törvényi előírások az, hogy az intézményi társaság előírásaival amúgy is meg kell teremteni a szabályozási összhangot.

Indokolt utalni arra is, hogy a nemzetközi szakirodalomban a hasznosító (ún. *spin-off*) vállalkozásoknak, tulajdonképpen nincs általánosan elfogadott meghatározásuk. Egyesek a *spin-off* megjelölést eléggé tágra értelmezik, és általában bármely új, magas technológiai szintű, tudás-intenzív olyan vállalkozásra értik, amely az általa hasznosított szellemi tőkét valamilyen formában egyetemről vagy közfinanszírozású kutatóintézettől eredezteti.

Az OECD megkísérelte, hogy e vállalkozásformának olyan egységes, mindenki által elfogadható meghatározást adjon, amely lehetővé teszi az egyes országok gyakorlatának összehasonlító

elemzését, s egyben nem tágítja ki önkényesen a megnevezés tartalmát. E megközelítés alapján az OECD Titkársága azt javasolta, hogy a jövőben a közfinanszírozású háttérrel megalakult spin-off vállalkozásokon olyan vállalatokat értsünk, amelyek az alábbi jellemzők közül legalább az egyikkel rendelkeznek:

- a) olyan új cég, amelyet egyetem vagy más közfinanszírozású kutatóintézet alkalmazottja alapított,
- b) olyan új cég, amely technológiáját egyetemről vagy más közfinanszírozású kutatóintézettől szerezte licencszerződés alapján,
- c) olyan új cég, amelyben egyetem vagy más közfinanszírozású kutatóintézet tőkerészesedéssel vesz részt,
- d) olyan új cég, amelyet egyetem vagy közfinanszírozású kutatóintézet alapított.[2]

Magyarországon az innovációs törvény egy ennél szűkebb definíciót ad. Mindennek következtében sokan ma kizárólag azt a gazdasági társaságot tekintik hasznosító vállalkozásnak, amelynek tulajdonába valamely közfinanszírozású kutatóhely szellemi alkotást nem pénzbeli hozzájárulásként ad (apportál). Számos hazai közfinanszírozású kutatóhely szellemi tulajdonkezelési szabályzatában is ez az értelmezés került rögzítésre.

A javaslatban megfelelő átmeneti rendelkezések szerepelnek a kutatóhelynek minősülő központi költségvetési szervek által már a törvénymódosítás előtt kezelt, illetve korábban ténylegesen tulajdonolt szellemi tulajdon jogi sorsa tekintetében is. Elemi érdek az egyetemi technológia transzer kapcsán az egységes jogalkalmazás, a kiszámítható szabályozási környezet, ezért a módosítás egységesen vezeti be az új szabályokat.

[1] Szabadalmi tv. 9. (2) Alkalmazotti találmány annak a találmánya, aki, anélkül, hogy ez munkaviszonyból eredő kötelessége lenne, olyan találmányt dolgoz ki, amelynek hasznosítása munkáltatója tevékenységi körébe tartozik.

[2] *OECD: Analytical Report on High-tech Spin-offs. Paris. 2000.*

Részletes indokolás

1. §

Az MTA a kiemelkedő tudományos teljesítmények és tudományos életút iránti tisztelete kifejezésekként rendszeres díjazást (a továbbiakban: tudományos alkotói járadék) nyújtana azon, 65. életévét betöltött személynek, aki Széchenyi-díjban részesült.

2. §

A tudományos alkotói járadék folyósításához szükséges adatok ellenőrzése céljából rendelkezik a megfelelő adatok továbbításának szabályairól.

3. §

A tudományos alkotói járadék folyósítását a Magyar Tudományos Akadémia közfeladatként a Magyar Tudományos Akadémia Titkársága útján végzi. Megteremtődik törvényi szinten a közfeladat ellátásához szükséges adatok kezelésére adott felhatalmazásról.

4. §

Felhatalmazó rendelkezés elhelyezése a tudományos alkotói járadék igénylésének és folyósítása részletes szabályainak megállapítására.

5. §

A rendelkezés a Magyarország Digitális Oktatási Stratégiája megvalósítását, a szakképzés méltányos, hatékony működését és a tanulók, valamint a felnőttképzésben résztvevők digitális kompetenciáinak fejlesztését elősegítő rendelkezést tartalmaz. Az új képzési forma, a zárt rendszerű elektronikus távoktatás a modern kor kihívásaihoz igazodóan a szakképzésben is megteremti a lehetőségét az infokommunikációs rendszerek szakképzésben történő elterjesztéséhez.

6. §

A javaslatban foglalt szabályozás alapján szélesebb körben válik lehetővé az állami felsőoktatási intézmény által fenntartott szakképző iskolák számára az államilag támogatott iskolai rendszerű szakképzésben való részvétel, mivel a hatályos rendelkezés alapján ez a lehetőség csupán az agrárágazatba sorolt szakképzést a 2014/2015-ös tanévben indító intézmény számára biztosított.

7. §

A javaslat megteremti a lehetőséget annak, hogy a szakképzési centrum és a felsőoktatási intézmény a tervezett ágazati képző központokkal történő együttműködés keretében az azokban való részesedésszerzés lehetőségét biztosítsa. A rendelkezés ehhez kapcsolódóan meghatározza a már részesedéssel rendelkező szakképzési centrumok magasabb vezetői és vezetői, valamint annak hozzátartozói vonatkozásában érvényes összeférhetlenségi szabályokat is.

A javaslat érintett rendelkezése megállapítja a főigazgató és a kancellár jogállását, jogkörét, világosan elkülönítve egymástól a felelősségi területeket. Ennek megfelelően a főigazgató a szakképzési centrum első számú vezetője és képviselője, aki minden olyan ügyben jogosult a döntéshozatalra, amelyet az Szt. nem utal a kancellár jogkörébe, míg a kancellár elsősorban a gazdálkodást, működtetést biztosító feladatok tekintetében minősül a szakképzési centrum vezetőjének és képviselőjének, így a főigazgatóval együtt a költségvetési szerv vezetőjének.

A fentiek alapján a rendelkezés rögzíti, hogy a főigazgató a szakképzési centrum alaptevékenységért felelős, melynek keretében munkáltatói jogköröket gyakorol az oktató,

nevelő munkát végző alkalmazottak felett és gyakorolja a megbízót megillető jogköröket, ugyanakkor a kancellár a felsorolt jogviszonyban állók illetménye és megbízási díja tekintetében – intézmény működtetési felelőssége miatt – egyetértési jogot gyakorol. A főigazgató munkáját – a hatályos szabályozáshoz hasonlóan – szakmai főigazgató helyettes segíti.

8. §

A vonatkozó rendelkezés részletesen szabályozza a kancellári jogviszony tartalmát, a kancellár feladatkörét. A kancellárt – a szakképzési centrum főigazgatójához hasonlóan – a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter nevezi ki és menti fel, felette az egyéb munkáltatói jogokat az állami szakképzési és felnőttképzési szerv vezetője gyakorolja, továbbá a kancellár a szakképzési centrummal áll közalkalmazotti jogviszonyban. A kancellárt a gazdálkodással, pénzügyekkel összefüggő jogkörei mellett a megfelelő feladatellátás érdekében munkáltatói jogok is megilletik a szakképzési centrum működtetését biztosító nem szakmai tevékenységet végző alkalmazottak felett – beleértve a gazdasági vezető megbízását és annak visszavonását is –, továbbá intézmény működtetési felelőssége miatt egyetértési jogot gyakorol a főigazgatónak az intézmény gazdálkodását, szervezetét, működését érintő, gazdasági következménnyel járó döntései és intézkedései tekintetében.

Az érintett rendelkezés rögzíti a kancellári tisztség betöltéséhez szükséges feltételeket, mely - a gazdasági élet más területein bevett gyakorlathoz hasonlóan - a hozzáértés, az alkalmasság, a kompetencia és a tapasztalat oldaláról közelíti meg az alkalmasságot.

A szabályozás a zavartalan intézményi működés érdekében meghatározza a kancellár akadályoztatása, érintettsége, továbbá a tisztség átmeneti betöltetlensége esetén érvényes helyettesítési rendet.

9. §

A törvénymódosítás lehetővé teszi, hogy az állam által elismert szakképesítések megszerzésére irányuló képzések formái, lehetőségei közé bekerüljön a zárt rendszerű elektronikus távoktatás, segítve ezzel az infokommunikációs rendszerek szakképzésben történő magasabb arányú felhasználását.

10. §

A szakképzés rendszerének magasabb fokú digitalizálása, elősegítése érdekében bővítésre kerül a szakképzési centrumok által alkalmazott elektronikus rendszerek köre.

11. §

A javaslatban szereplő átmeneti rendelkezések a kancellári rendszer bevezetéséhez kapcsolódóan szükséges szabályokat tartalmazzák az alábbiak szerint:

- A szakképzési centrumokban bevezetésre kerülő kancellári rendszer alapjaiban változtatja meg az intézmények vezetői struktúráját, illetve a főigazgató feladatköreit, ezért indokolt lehetőséget biztosítani a kinevezési jogkör gyakorlójának a főigazgatói megbízatások felülvizsgálatára.

- A szabályozás a kancellár kinevezésének időpontjához igazodva rendelkezik a gazdasági főigazgató helyettesi megbízás vezetői megbízássá alakításáról, továbbá lehetőséget nyújt a kancellár számára a fennálló jogviszony felülvizsgálatára is. Egy helyen nincs kinevezve gazdasági vezető, ebben az esetben a főszabály fog érvényesülni és a kancellár fog kijelölni valakit.

- A javaslat megfelelő határidő biztosításával rendeli el a kancellár feladatköréként meghatározott területek átadás-átvételét.

- A javaslatban foglalt szabályozás a szakképzési centrum zavartalan működésének biztosítása érdekében rendelkezik a szervezeti és működési szabályzat kancellár általi felülvizsgálatáról.

12. §

A törvényjavaslat az állami szakképzési és felnőttképzési szerv szakképzési centrumokkal kapcsolatos fenntartói jogosítványait magasabb szabályozási szinten biztosítja, mellyel egyértelművé teszi a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter valamint az állami szakképzési és felnőttképzési szerv fenntartással összefüggő feladatait.

13. §

A nem állami fenntartót érintő, az általa fenntartott szakképző iskolában folyó felnőttoktatás létszámára vonatkozó korlát szükségtelenné vált, mivel a szakképzés 2016-ban átalakult új intézményi struktúrájában már nem indokolt a 2015-ben bevezetett intézkedés megtartása.

14. §

Technikai jellegű módosítással a szabályozás igazodik a hatályos jogszabályi rendelkezésekhez.

15. §

A jogszabályok koherenciája érdekében a KFI tv. módosítása csak az Nftv. megfelelő rendelkezéseinek egyidejű módosításával együtt történhet. A KFI tv. 30.§-ra történő hivatkozás nem a definícióhoz nyúl vissza, hanem a módosítani szándékolt KFI tv. 30. § -ához, amely kivételt tartalmaz. (Az állam helyett a költségvetési kutatóhelynek minősülő központi költségvetési szervé lesz a tulajdonjog.)

16. §

Az első bekezdés jogtechnikai pontosítást tartalmaz, a második bekezdésben szereplő módosítás megszünteti a különböző célra létrehozott egyetemi társaságok szabályozási proliferációját. Azáltal, hogy a hasznosító vállalkozásra is az intézményi társaság Nftv. szerinti szabályait rendeli alkalmazni, így gazdálkodására is ezek az irányadók. Ezáltal biztosítható az állami

vagyon köréből a módosítással intézményi vagyon körébe áthelyezett szellemi alkotásokhoz fűződő jogok megfelelő kezelése, illetve e folyamat minden lépésének ellenőrzése.

17. §

Az Nftv. 117/C. §-ának hatályon kívül helyezését a jogszabályi rendelkezések koherenciája érdekében végzi el a javasolt módosítás.

18. §

A hasznosító vállalkozás jelenleg hatályos meghatározása értelmében a hasznosító vállalkozás költségvetési kutatóhelyen létrejött szellemi alkotások üzleti hasznosítása céljából az ilyen kutatóhely által alapított, illetve részvételével vagy részesedésével működő gazdasági társaság.

Elvi és gyakorlati okokból is indokolt a hasznosító vállalkozás fogalmát minden olyan vállalkozásra is kiterjeszteni, amelyet kutatóintézet alapított vagy a részesedésükkel működik, és olyan szellemi tulajdonjog jogosultja, amelyet kutatóhelytől szerzett meg átruházás (ideértve az apportot is) vagy licencia szerződés útján.

19. §

A KFI törvény 30. §-ának jelenlegi szabályozása szerint a központi költségvetési szervnek minősülő kutatóhelynél keletkező, továbbá az általa ellenérték fejében vagy ingyenesen megszerzett szellemi alkotásokhoz fűződő jogok az államot illetik meg azzal, hogy az állam nevében és képviselőjében a tulajdonosi jogokat a központi költségvetési szervnek minősülő költségvetési kutatóhely gyakorolja.

Mindazonáltal indokolt, hogy a közfinanszírozású kutatóhelyek kapjanak korlátozásoktól mentes rendelkezési jogot a szellemi alkotásokhoz kapcsolódó azon jogok tekintetében, amelyeket a kutatóhely jogszabály erejénél fogva, illetve valamely jogügylet folytán megszerez. A korlátozó rendelkezések alóli felmentés megfelelő ellentételezését jelentheti az, hogy a KFI tv. 33. §-ának (1) bekezdése alapján a közfinanszírozású kutatóhelyeknek szellemitulajdon-kezelési szabályzattal kell rendelkezniük, amely többek között rögzíti az adott kutatóhelyen létrehozott szellemi alkotások kezelésére és hasznosítására irányadó szabályokat, illetve a szellemi alkotások létrehozásában közreműködő kutatók jogait és kötelezettségeit. Ezen túlmenően maradnak még lehetőségek a rendelkezési jog korlátozására: a KFI tv. 31. §-ának (2) bekezdése értelmében például közfinanszírozású támogatás esetén a támogató megkövetelheti, hogy a közfinanszírozású kutatás-fejlesztési támogatással megvalósított projekt eredményeként létrejött szellemi alkotás közcélú felhasználásra ellenérték nélkül a támogató által meghatározott személy javára átengedésre kerüljön. Ezen túlmenően a kancellári rendszer bevezetése a felsőoktatási intézményekben, akik az állam, mint fenntartó érdekeit képviselik, szintén abba az irányba mutató lépés volt, hogy az egyetemnek a nagyobb döntési szabadságot nyerjenek, egyidejűleg megőrizve annak lehetőségét, hogy az állami érdekek ne szenvedhessenek hátrányt.

20. §

E § garanciákat tartalmaz a szellemi alkotások hasznosítása és a hasznosító vállalkozás létrehozása esetére annak érdekében, hogy az egyetemeken létrejött szellemi alkotások a felelős gazdálkodásnak megfelelően kerüljenek hasznosításra. Fontos eleme ennek a szellemi tulajdon kezelési szabályzatoknak való megfelelés előírása, illetve az erről való beszámolási kötelezettség.

21. §

A § célja, hogy biztosítsa a hatálybalépése előtt létrehozott, átszállt, illetve ellenérték fejében vagy ingyenesen szerzett szellemi alkotáshoz fűződő jogokra, valamint a hasznosító vállalkozásban szerzett részesedésekre a másodítás kedvezőbb szabályainak alkalmazását. A 2007. és a 2014. december 31-e közötti korábbi szabályozással azonosan kerül meghatározásra az átmeneti szabályozás.

22. §

Figyelemmel arra, hogy az NKFI Hivatal elnökének az Alaptörvény szerint nincsen jogalkotó hatásköre, a javaslat az egyetértési jogra történő utalás törlésével biztosítani kívánja a felhatalmazó rendelkezés Alaptörvénnyel való összhangját.

23. §

A javaslat e szakasza a törvény hatálybalépéséhez szükséges rendelkezéseket állapítja meg.